

Mångfaldslabbet

Normkritisk Innovation¹ 2014

En utlysning inom programmet Genus och mångfald för innovation.

1 Sammanfattning

VINNOVA är Sveriges innovationsmyndighet. Vi stärker Sveriges innovationskraft för hållbar tillväxt och samhällsnytta.

VINNOVAs vision är att Sverige ska vara ett globalt ledande forsknings- och innovationsland som är attraktivt att investera och bedriva verksamhet i. Vi främjar samverkan mellan företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig verksamhet. Det gör vi genom att stimulera ökat nyttiggörande av forskning, investera långsiktigt i starka forsknings- och innovationsmiljöer och genom att utveckla katalyserande mötesplatser.

Innovation handlar bl.a. om att göra saker på nya sätt och att ändra invanda föreställningar. Ett sätt att bryta invanda mönster är att systematiskt analysera och utmana gällande normer. I denna utlysning inbjuder VINNOVA organisationer inom privat och offentlig sektor, ideella verksamheter, konsulter, forskare som är intresserade av att utveckla innovationer genom att använda metoder, verktyg och processer för normkritisk innovation att samverka i ett innovationsprojekt.

Aktuell information om utlysningen, inbjudan och länk till ansökningsfunktionen finns på www.vinnova.se under ”Utlysninger”.

¹ För en definition av normkritik se <http://jamstall.nu/vad/normkritik/>

Inom ramen för utlysningen kan normkritisk innovation handla om produkter, tjänster, processer, sociala innovationer, affärsmodeller.

2 Vilka utlysningen riktar sig till

Utlysningen riktar sig till organisationer inom privat och offentlig sektor, ideella verksamheter, konsulter, forskare som vill genomföra ett normkritiskt innovationsprojekt.

Projekten ska drivas utifrån innovationsbehov identifierade av företag eller andra organisationer. Organisationen som identifierat möjligheten måste ingå som aktiv projektdeltagare. Vi uppmuntrar företagen och organisationerna att samarbeta med personer eller organisationer som har erfarenhet av innovationsprocesser grundade på normkritik, exempelvis forskare, konsulter eller företag med tidigare erfarenhet.

3 Beskrivning av utlysningen

3.1 Bakgrund och motiv

Innovationsförmåga är en nyckelfaktor bakom organisationers konkurrenskraft och tillväxt. Syftet med ett normkritiskt angreppssätt är dels att se nya perspektiv och därmed möjligheter till innovation, dels att identifiera hinder för innovation. Normkritisk innovation handlar bland annat om att ifrågasätta det vi tar för givet – att utmana normer. Normer fungerar som osynliga regler för vad som i ett visst sammanhang är önskvärt och ger status, men som även begränsar handlingsutrymmet på individ-, organisations- och samhällsnivå.

Forskning visar att förmågan till innovation hämmas av fördomar och traditionella förutfattade meningar, exempelvis om kön/genus, ålder, sexuell orientering, klass eller etnicitet. Därför kan ökad medvetenhet om existerande normer vara viktigt för att stärka innovationsförmågan hos individer och organisationer.

Normer kopplade till genus kan vara en av flera relevanta grunder som projekten vill utmana och arbeta med. Innovation kan även kopplas till någon eller några av de skyddade diskrimineringsgrunderna.

<http://www.do.se/Diskriminerad/Diskrimineringsgrunderna>

Vilka normer som är aktuella och intressanta att närmare utforska kan variera beroende på verksamhet och bransch, och flera normer kan dessutom vara relevanta samtidigt. Arbetet med innovation utifrån ett normkritiskt perspektiv kan därmed ha olika inriktning och upplägg. Inom ramen för utlysningen ska det normkritiska perspektivet dock ha koppling till jämställdhet eller jämlikhet².

² Jämställdhet avser jämlikhet mellan könen. Jämlikhet avser alla människors lika värde oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

3.2 Syfte

Syftet med utlysningen är att:

- stödja framtagandet av normkritisk innovation hos medverkande företag eller organisationer
- stimulera användning och utveckling av metoder, verktyg och processer för normkritisk innovation

Normkritisk innovation är ett nytt område och behovet att sprida metoder, verktyg och processer som stödjer praktiskt innovationsarbete är stort. VINNOVA förväntar sig därför att projekten deltar i en öppen process för att säkerställa kunskapsutbyte, t.ex. i form av programkonferenser och workshops under och efter projekttiden.

3.3 Innehåll och genomförande

Inom ramen för utlysningen finansieras projekt som syftar till att genomföra ett innovationsprojekt där normkritik utgör den centrala delen av innovationsprocessen.

Vid genomförande av projekten uppmuntras de företag och organisationer som utvecklar och implementerar innovationerna att samarbeta med personer eller organisationer som har erfarenhet av normkritiska innovationsprocesser.

Inom ramen för utlysningen erbjuds två olika typer av finansiering

Finansiering av förstudier. Bidraget ges för att undersöka, utvärdera och förankra möjligheten att använda ett normkritiskt angreppssätt för att utveckla innovationer och stärka innovationsförmågan i den egna organisationen. Bidraget kan också användas för att identifiera lämpliga samarbetspartners för att genomföra det planerade projektet.

Finansiering av genomförande av innovationsprojekt. Finansiering kan erhållas för delar av kostnaderna för att genomföra ett innovationsprojekt baserat på ett normkritiskt angreppssätt.

Ansökan om finansiering av innovationsprojekt kan göras utan att den sökande genomfört en förstudie. Enligt VINNOVAs erfarenhet från andra utlysningar innebär genomförd förstudie en tydligare projekttid, bättre sammansättning av partners och en konkurrenskraftigare ansökan.

3.4 Resultat- och effektmål

Förväntade resultat på kort sikt är att projekten leder till:

- Utveckling och verifiering av metoder, verktyg och processer för normkritisk innovation.
- Ökad insikt om värdet av normkritiska angreppssätt som en integrerad del i innovationsprocesser.

Förväntade resultat på längre sikt:

- Innovationer, prototyper, koncept framtagna med utgångspunkt i ett normkritiskt perspektiv.
- Förändrade innovationsprocesser i deltagande företag och organisationer genom att normkritiska angreppssätt är väl integrerade i innovationsprocesserna.

Förväntade effekter:

- Förstärkt innovationsförmåga, förstärkt konkurrenskraft eller ökad effektivitet p.g.a. integrerade normkritiska innovationsprocesser.

4 Förutsättningar för finansiering

4.1 Budget

För förstudier beviljas max 300 000 kronor per projekt. Max projektlängd 8 månader. Ca 20 förstudier beräknas kunna beviljas finansiering.

För genomförande av innovationsprojekt beviljas max 4 miljoner per projekt. Max projektlängd 3 år. Ca 3-7 projekt beräknas kunna beviljas finansiering.

4.2 Regler om statligt stöd

VINNOVAs stödmöjligheter till företag och andra organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet begränsas av reglerna om statligt stöd.

Reglerna innebär i flertalet fall att företaget eller organisationen får bidrag för endast en viss andel av dess stödberättigande kostnader eller med ett begränsat belopp.

Bidrag till företag och andra organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet ges med stöd av VINNOVAs förordning SFS 2008:762 om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation alternativt med stöd av Kommissionens förordning (EU) No 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, även kallat försumbart stöd eller de minimis-stöd.

Följande principer gäller för fördelning av VINNOVAs bidrag i denna utlysning:

1. Universitet, högskolor och forskningsinstitut kan erhålla bidrag med upp till 100 % av deras stödberättigande kostnader.
2. Stora företag och offentliga organisationer kan inte erhålla bidrag. (Samtliga företagsformer).
3. Små och medelstora företag kan, om det är motiverat och nödvändigt för att de ska ha möjlighet att delta i projektet³, erhålla bidrag med upp till 50 % av företagets stödberättigande kostnader inom föreslaget projekt. I ansökan ska dock totalkostnaden för hela utvecklingsarbetet framgå. (Samtliga företagsformer).

5 Tidplan

Följande tider gäller för utlysningen och ansökan om projektfinansiering.

Utlisningen för både förstudie och genomförande av innovationsprojekt öppnar 3 mars 2014 och stänger 25 april 2014 kl. 14.00

Preliminärt datum för beslut: 2 juni 2014.

Planerad projektstart: 13 augusti 2014.

Sökande väljer att **antingen** söka förstudie **eller** genomförande av innovationsprojekt, ej bägge samtidigt (se vidare avsnitt 8).

VINNOVA planerar att ha återkommande utlysningar inom ramen för Mångfaldslabbet – Normkritisk innovation. Nästa utlysning planeras öppna våren 2015.

6 Formella krav

För att komma ifråga för VINNOVAs bedömning enligt kriterierna angivna i 7.2 ska följande krav vara uppfyllda:

³ Utlisningen följer EU:s definition av små, medelstora och stora företag, se <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:SV:PDF>

- Företaget eller organisationen som identifierat möjligheten måste ingå som aktiv projektdeltagare.
- Projekten ska genomföras i samverkan mellan minst två parter.
- Parterna ska vara juridiska personer.

7 Bedömning

7.1 Bedömningsprocessen

Ansökningar som uppfyller kraven bedöms av externa experter med stöd av VINNOVA:s handläggare. VINNOVA fattar det formella beslutet om vilka sökande som får finansiering och meddelar samtliga sökande.

Ansökningarna bedöms enligt bedömningskriterierna (se avsnitt 7.2) och bedömningen sker i konkurrens mellan inkomna ansökningar. Om fördelningen mellan olika områden och branscher blir ojämn kan detta komma att få betydelse för prioriteringen.

7.2 Bedömningskriterier

Följande kriterier kommer att tillämpas av VINNOVA vid bedömning av ansökningarna:

7.2.1 Bedömning av förstudier

1. Potential

Potentialen bedöms utifrån:

- a) Idéns nyskapande karaktär och graden av normkritisk innovation.
- b) Hur idén bidrar till utveckling av normkritisk innovationsförmåga.
- c) Den nytta som resultaten bedöms ha för deltagande organisationer.

Aktörer

Aktörernas förmåga att driva och nyttiggöra den beskrivna förstudien bedöms. I detta ingår tillgången till kompetens och erfarenheter som behövs relativt de aktiviteter som ska genomföras.

2. Genomförbarhet

Genomförbarhet bedöms utifrån:

- a) Realismen i den plan och budget som redovisats för förstudien.
- b) Angreppssätt för att genomföra förstudiens olika delar relativt förstudiens mål och innehåll.

- c) Förankring av genomförande och implementering i verksamhetens ledning. Särskilt projektparternas engagemang i form av resurser kommer att ligga till grund för bedömningen.

7.2.2 Bedömning av innovationsprojekt

1. Potential

- a) Idéns nyskapande karaktär och graden av normkritisk innovation.
- b) Värdeskapande, dvs. på vilket sätt projektets resultat svarar mot behov på marknaden.
- c) Potential att påtagligt bidra till de deltagande organisationernas utveckling av normkritisk innovationsförmåga.
- d) Projektresultatens betydelse för och potential att bidra till utveckling av normkritisk innovationsförmåga i andra organisationer än de som ingår i projektet.

2. Aktörer (dvs. vilka aktörer som involveras och hur samarbetet dem emellan organiseras för att genomföra projektet och nå projektets resultat- och effektmål)

- a) Kompetens, förmåga och engagemang hos deltagande aktörer i förhållande till projektmål och genomförande.
- b) Hur väl projektet är förankrat och förberett i medverkande organisationer. Särskilt projektparternas engagemang i form av resurser kommer att ligga till grund för bedömningen.
- c) Projektledarens kompetens, förmåga och engagemang att leda projektet.

3. Genomförbarhet

- a) Realism och trovärdighet i projektplan och budget.
- b) Strategi och plan för att sprida och nyttiggöra resultaten inom och bortom projektiden.

8 Ansökan

8.1 Hur man ansöker

Ansökan lämnas in elektroniskt via ansökningstjänsten på VINNOVAs Intressentportal. Denna nås genom www.vinnova.se.

För att kunna lämna in en ansökan måste du först skapa ett användarkonto hos VINNOVA. Med hjälp av detta kan du sedan logga in på ansökningstjänsten. Har du redan ett användarkonto hos VINNOVA kan du använda detta. Den som

skickar in ansökan ska ha mandat att göra det på organisationens vägnar eftersom det är organisationen som blir sökande.

Observera att ansökningarna ska vara inne senast kl 14.00 sista ansökningsdag. Efter denna tidpunkt stängs systemet och det går inte längre att skicka in en ansökan till VINNOVA. Då kan inga kompletteringar göras av ansökan såvida inte VINNOVA begär in dem.

Tänk på att det kan ta tid att fylla i, ladda upp och skicka ansökan, i synnerhet om söktrycket är stort. Påbörja därför arbetet med att fylla i ansökan i god tid. Observera att det är möjligt att spara ändringar och tillägg ända fram till dess att ansökan är skickad.

8.2 Ansökans innehåll

VINNOVAs ansökningstjänst består av ett antal elektroniska blankettsidor som fylls i av sökanden.

Till ansökan ska bifogas en projektbeskrivning och en CV-bilaga (personalbilaga). Endast dessa bilagor kommer att beaktas vid ansökan. Bilagorna ska vara i pdf-format.

Projektbeskrivningen för finansiering av förstudie ska vara på max 6000 tecken (blanksteg och referenser inräknade) med 12 punkters text. Tecken som överskrider detta ligger inte till grund för bedömningen.

Projektbeskrivningen för genomförande av innovationsprojekt ska vara på max 30 000 tecken (blanksteg och referenser inräknade) med 12 punkters text. Tecken som överskrider detta ligger inte till grund för bedömningen.

Projektbeskrivningarna kan skrivas på svenska eller engelska och ska omfatta följande:

- **Ange** om projektansökan avser **förstudie** eller **genomförande av innovationsprojekt**.
- **Projekttitel** på svenska och engelska.
- **Sammanfattning**
- Projektets **syfte** kopplat till utlysningens syfte.
- Projektets **mål** kopplat till utlysningens syfte.
- Projektets **potential och nytta**, dvs. betydelsen av resultaten och effekterna om projektet lyckas.
- Beskrivning av **det behov** som projektet tar sikte på. T ex vilket problem som projektet avser att lösa/angelägenhetsgrad/vem gynnas av en lösning
- **Angreppssätt**, dvs. metod för genomförande.

- **Genomförbarhet.** Projektplan inklusive tids- och aktivitetsplan, resurser, budget mm **samt plan för nyttiggörande av resultatet.**
- **Aktörskonstellation** inklusive roller och arbetssätt.
- **Organisationsnummer och arbetsställe** för de olika parterna i projektet.
- Projektets potential att bidra till utveckling av normkritisk innovationsförmåga i **andra organisationer** än de som ingår i projektet (för genomförande projekt).

CV-bilagan ska innehålla relevanta CV: n för projektledaren och samtliga nyckelpersoner i projektteamet. För dessa ska anges namn, ålder, kön, titel/funktion samt omfattning av medverkan i projektet. Varje CV ska vara på max 2 A4-sidor med 12 punkters text.

9 Villkor

För utlysningen gäller VINNOVAs allmänna villkor för bidrag - 2013. Villkoren innehåller regler om rapportering, uppföljning, revision och förutsättningar för utbetalning m.m. Villkoren hittas under "Villkor och regler" till vänster på utlysningens webbsida.

Även särskilda villkor kan tillkomma för enskilda projekt.

10 Sekretessfrågor

Ansökningar till denna utlysning är allmänna handlingar. Som huvudregel har allmänheten enligt offentlighetsprincipen rätt att ta del av dessa. Detta gäller även ansökningar som avslås eller återkallas. Även VINNOVAs beslut och beslutsmotiveringar är allmänna handlingar.

VINNOVA är dock skyldig att sekretessbelägga alla uppgifter om den enskildes affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider ekonomisk skada om uppgifterna offentliggörs.

Det är i första hand den handläggare på VINNOVA som hanterar ansökningarna som bedömer om ansökan innehåller uppgifter som omfattas av sekretess. Närmare information om sekretessregler vid ansökan finns på webbsidan "Sekretess vid ansökningar" som kan nås från utlysningens webbsida.

För mer information, se "Juridisk information" på www.vinnova.se under "Om VINNOVA".

11 Kontakt

Kontaktpersoner för utlysningen är

Sophia Ivarsson, utlysningsansvarig
Sophia.Ivarsson@VINNOVA.se
08-473 3160

David Renemark, programansvarig
David.Renemark@VINNOVA.se
08-473 3191

Jan Sandred
Jan.Sandred@VINNOVA.se
08-473 3216

Vid administrativa frågor kontakta **Sussi Trankell**
Sussi.Trankell@VINNOVA.se
08-473 3158

Kontakt för frågor om ansökningsfunktionen är
VINNOVAs IT-support, tel 08-473 3299, helpdesk@VINNOVA.se